

Bilag 4: Samling af morgenåbent ved skolerne

dd. m. 2013

Baggrund

Som følge af det nationale forlig om folkeskolereformen er det bl.a. besluttet at indføre en længere skoledag på alle klassetrin, ny tid til understøttende undervisning, lektiehjælp og faglig fordybelse samt en klar ambition om, at pædagoger og andre faggrupper i højere grad skal være en del af børnenes skoledag. Som en udløber af disse ambitioner blev det som en del af aftalen om kommunernes økonomi for 2014 besluttet, at en del af reformen skal finansieres gennem frigjorte ressourcer fra fritidstilbud pga. reduceret åbningstid.

I Københavns Kommune er der indført morgenåbning i alle kommunens fritidshjem og KKFO'er. Institutionerne åbner typisk fra kl. 7 og lukker igen, når skolen starter. Det medfører et gab mellem tiden, personalet bruger om morgenen med børnene til tiden, hvor børnene efter endt skole er tilbage i fritidsinstitutionen. Dette gab bliver større, når skoledag forlænges.

Det anslås, at i gennemsnit ca. 10 pct. af en institutions børn benytter morgenåbningstilbuddet en enkelt eller flere gange om ugen. Det er en ledelsesopgave at afpasse personaleressourcerne inden for den givne ramme, så det matcher med antallet af børn, der møder op i institutionens åbningstid. For at imødegå uforudsete hændelser (forsinkelser, sygdom) anbefales det dog, at der altid er mindst 2 personer, der åbner institutionen. Med det lave børnefremmøde til tilbuddet om morgenåbent pr. institution, bruges der derfor pt. mange ressourcer pr. barn til tilbuddet.

Indhold

Det foreslås, at tilbuddet om morgenåbning flyttes fra fritidsinstitutionerne, placeres ved skolerne og åbnes for alle børn, og ikke kun indmeldte på fritidshjem. Fordelene ved at flytte morgenåbent til skolerne vil være, at:

- Børnene højest oplever ét skift i fysisk opholdssted i løbet af dagen, frem for to skift for de børn, der i dag gør brug af morgenåbning. Disse børn starter først dagen i fritidsinstitutionen, følges derefter i skole og følges efter skole tilbage til institutionen. Ved at placere morgenåbent ved skolen kan barnet starte dagen ved skolen i kendte omgivelser, fortsætte i skolen og først efter endt skoledag skulle skifte omgivelser. For særligt socialt udsatte børn eller børn hvis forældre har skæve arbejdstider vil dette betyde en roligere hverdag.
- Forældre vil mere fleksibelt kunne benytte sig af tilbuddet om morgenåbent givet, at de kan aflevere børnene i et udvidet

Sagsbehandler

Navn

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet	
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	

tidsrum som følge af placeringen ved skolen. Det vil bl.a. ikke være nødvendigt at afsætte tid til følgeordning (på- og afklædning af fx vintertøj, transport) til og fra fritidshjemmene og over i skolen.

- Placering af morgenåbent ved skolerne vil være et skridt frem mod større sammenhæng i det pædagogiske personales hverdag på skolerne, herunder inddragelse og planlægning af arbejdsopgaver, når de jf. reformens intentioner i højere skal indgå i skolehverdagen. Det vil samtidig give mulighed for mere sammenhængende pædagogiske fuldtidsstillinger på skolerne.
- At der kan ske en effektivisering af de personaleressourcer, der anvendes til morgenåbning. Det er vurderingen, at der som oftest møder få børn op om morgenen i forhold til den minimumsbesætning, fritidshjemmet/KKFO'en skal benytte til formålet. Derved benyttes forholdsvis mange ressourcer til få børn. Ved at samle morgenåbent ved skolerne kan der samles flere børn, og der kan samles flere pædagoger til opgaven, hvilket kan styrke det faglige miljø omkring tilbuddet om morgenåbent og sammenhængen til resten af barnets dag på skolen.
- En styrket udnyttelse af pædagogernes arbejdstid. Gabet mellem den børnerettede tid ved morgenåbent på fritidsinstitutioner og til at børnene igen er tilbage i fritidsinstitutionerne efter endt skoledag vil løbende vokse, såfremt der ikke gennemføres strukturelle justeringer. Det er en central del af reformen, at pædagogerne i højere grad skal være en del af skolehverdagen, og det er forvaltningens anbefaling, at den mulighed udnyttes, således at der fortsat kan tilbydes et attraktivt arbejdsmiljø og -opgaver for det pædagogiske personale.

Det er afgørende, at kvaliteten af tilbuddet om morgenåbent lever fuldt op til de nuværende rammer for morgenåbent på fritidsinstitutionerne, inkl. finansiering af fx morgenmad til børn, der afleveres tidligt. Som på fritidshjemmene skal børnene opleve en rolig og ustresset start på dagen, som skaber de bedste forudsætninger for børns trivsel og læring. Der skal derfor gøres brug af de rette lokaler, og der skal være et kvalificeret pædagogisk personale til at løfte opgaven, som er kendte af børnene. Dette sikres ved, at det samme pædagogiske personale, der leverer morgenåbent, også er en del af det pædagogiske arbejde i løbet af børnenes skoledag.

Som konsekvens af forslaget om indførelse af morgenåbent ved skolerne vil fritidsinstitutionernes mulighed for at opretholde fuldtidsstillinger sættes under yderligere pres. Som følge af folkeskolereformen kan det ikke undgås, at fritidsområdet vil gennemgå en forandring. Pædagogernes rolle i skolen bliver væsentligt større som følge af

reformen, og et øget befolkningstal i København vil samtidig også medføre et større behov for pædagogisk personale på fx 0-6 års området.

Som en del af reformen vil der blive udarbejdet en analyse, der skal pege på, hvilke løsningsmuligheder der skal etableres, for at pædagogerne fremadrettet enten primært er tilknyttet en skole som arbejdsplads, eller tilbydes ansættelse i klyngen eller ungdomsklubben, således at alle pædagoger fortsat har mulighed for at sikre sig heltidsstillinger med fokus på en sammenhængende hverdag med tydelig ansvarsområde og ledelse.

De økonomiske konsekvenser

Ved at placere morgenåbent ved de 57 almen- samt 9 specialskoler i København frem for på alle 164 KKFO og fritidshjem, hvor morgenåbent aktuelt er placeret, forventes der en årlig besparelse på ca. 9,8 mio.kr.

Det bemærkes, at der fortsat er afsat midler til tidlig indskrivning i fritidsinstitutionerne samt i de 12 uger, hvor skolen holder lukket. Der vil derfor fortsat være økonomi afsat samt kapacitet til opgaven vedr. tidlig indskrivning samt de udvidede åbningstider i sommerferien. Lokalt vil man – parallelt med situationen i dag – skulle sikre, at der er den rette normering til fritidshjemstilbuddet i denne periode.

For de fleste skoler er der de rette faciliteter enten på skolen, eller fritidsinstitution eller KKFO placeret ved skolen, til at holde morgenåbent – herunder fx aktivitetsrum, stillerum mv. Der afsættes dog en økonomisk ramme på 3 mio. kr. til, at alle skoler kan skabe de rette fysiske rammer for morgenåbent de steder, hvor de i dag ikke er til stede. Midlerne afsættes på anlægsrammen til entreprisomkostninger og inventarudgifter.

I beregningen er der taget udgangspunkt i, at hver skole i gennemsnit har morgenåbent i 1 time og 45 minutter, dvs. at skolerne åbner kl. 6.15. Dermed fastholdes det nuværende serviceniveau, hvor omkring halvdelen af alle fritidsinstitutioner tilbyder morgenåbent kl. enten 6.15 eller 6.30. Det konkrete åbningstidsbehov ved de enkelte skoler vil skulle kvalificeres.

Derudover er der medtaget en lige fordeling af årsværk mellem pædagoger og pædagogmedhjælpere, og forældrebetalingen er trukket ud som følge af, at man ved at flytte morgenåbning fra fritidsinstitutionssektoren ikke kan opkræve forældrebetaling fremadrettet. Evt. stigende brug af morgenåbent vil kunne medføre et justeret behov for ressourcer til tilbuddet om morgenåbning på sigt.

Tabel 1. Serviceudgifter

Mio. kr. – 2014 p/l	2014	2015	2016	2017
<i>Serviceudgifter:</i>				
Skoler				
Omlægning af morgenåbent fra fritidshjem til skole	-4,8	-11,4	-11,4	-11,4
Afskaffelse af morgenfølgeordning	-0,6	-1,5	-1,5	-1,5
Forældrebetaling	1,3	3,1	3,1	3,1
Samlet driftsændring efter at forældrebetalingen er trukket ud.	-4,1	-9,8	-9,8	-9,8

Anlægsmidler

1000 kr. – 2013 p/l	2014	2015	2016	2017
<i>Anlægsudgifter</i>				
-	3			
Anlægsudgifter i alt	3			